

Uppföljning av Hallands strategi för hållbar tillväxt 2021-2028

Bilaga 2

Bakgrund

Den som har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet ska följa utvecklingen i länet och analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet i länet[...] Arbetet med analyser, uppföljning och utvärdering ska ske löpande, systematiskt och långsiktigt!

Hallands strategi för hållbar tillväxt (benämns här efter som strategin) är utgångspunkten för det analys- och uppföljningsarbete Region Halland bedriver när det gäller länets utveckling. Under framtagningen av strategin har dess uppföljningsbarhet beaktats för att vi ska kunna följa arbetet och utvecklingen löpande, systematiskt och långsiktigt.

Regional utveckling och måluppföljning

Regional utveckling är ett komplext politikområde är inbäddat i en nationell och global kontext. Målen i strategin syftar till att beskriva vilken utveckling som eftersträvas i *territoriet* Hallands län. Detta innebär att målen påverkas av en mångfald faktorer och aktörer.

Denna bilaga syftar till att beskriva hur strategimålen, som befinner sig på samhällsnivå, ska följas och bedömas under strategiperioden. Däremot beskrivs inte hur olika aktörers och verksamheters bidrag till målutvecklingen ska följas och värderas.²

Strategin är baserad på insatslogik

Strukturen i strategin är baserad på insatslogik.³ Kortfattat innebär insatslogik att det ska finnas en logisk kedja mellan aktiviteter, effekter på kort- och medellång sikt samt de långsiktiga effekter som önskas att uppnås. En sådan kedja möjliggör dels en tydlig måluppföljning, dels ett synliggörande av den förändringsteori som strategin vilar på inom de

olika områdena. Vid senare uppföljningar av målen i strategin kan därför två huvudsakliga frågor ställas: (i) När vi målen? (ii) Är den tänkta förändringsteorin korrekt?

Om målen och bedömningen av dem

Ett mål beskriver ett önskat resultat eller tillstånd vid en viss framtida tidpunkt. Det handlar med andra ord om ett önskemål, exempelvis att något ska öka, minska, förbättras, vara lågt/högt eller bibehållas.⁴ Strategin gäller för 2021–2028, vilket innebär att det är under denna tidsperiod de önskade resultaten ska äga rum.

Strategin är indelad i två målnivåer – delmål och strategiska mål. Delmålen kan här förstås som effekter på kort- och medellångsikt och de strategiska målen som långsiktiga effekter. För att de långsiktiga målen ska uppnås behöver, enligt den insatslogik strategin vilar på, en förändring ske inom delmålen. Detta innebär att delmålen är framtagna utifrån tanken att de har ett kausalt samband de strategiska målen.

I strategin är både delmålen och de strategiska målen formulerade på ett sådant sätt att de i regel behöver följas upp med flera indikatorer för att målens ”vidd” ska fångas upp. Karaktären på målen är ett utslag av att regional utveckling är ett omfattande och komplext politikområde som rymmer flera olika målinriktningar samtidigt, och ibland föreligger även målkonflikter.

¹ Förordning om regionalt tillväxtarbete (2017:583)

² Denna beskrivning återfinns i Region Hallands Analys- och uppföljningsplan för regional utveckling.

³ Se s.3 för en sammanfattande modell över strategins insatslogik och struktur.

⁴ Ekonomistyrningsverket 2012:41

Denna typ av komplexa mål kräver en kvalificerad bedömning vid måluppföljningen. När måluppfyllelsen bedöms kommer därför hänsyn tas till:

- indikatorernas utveckling i förhållande till varandra
- länets förutsättningar
- historisk utveckling
- relativ utveckling jämfört med andra län/kommuner/geografier
- spridning mellan inomregionala geografier
- spridning sett till kön, ålder, födelseregion och andra relevanta variabler

Indikatorerna är med andra ord inte nivå-satta, utan syftar sammantaget till att fånga upp komplexiteten som målen bär på. Nivå-satta indikatorer är i flera sammanhang att föredra. Men när det gäller komplexa förlopp, där flera olika hänsynstaganden behöver göras, riskerar de att inte fånga upp samtliga intentioner ett strategidokument uttrycker.

Lärande, dialog och revidering

Regional utveckling som politikområde bygger på flernivåstyre och samverkan mellan olika aktörer. En viktig framgångsfaktor i arbetet är att nå samsyn om territoriets utveckling, utmaningar och möjligheter. I egenskap av uppföljningsansvar av strategin har Region Halland ett viktigt uppdrag med att initiera dialog och främja ett lärande om utvecklingen.

Spridningsarbetet kommer att ske årligen via olika medier och inom olika konstellationer. I samband med att strategin verkställs påbörjas även den systematiska måluppföljningen som kommer att tillgängliggöras på

⁵ Validitet handlar i grunden om mätningars relevans, alltså i hur hög grad en indikator verkligen mäter det man vill mäta.

Region Hallands hemsida. Den syftar till att på ett tillgängligt sätt sprida kunskap och insikter om vilken riktning regionen utvecklas i förhållande till målen i strategin.

En viktig del av lärandet är att, förutom följa målutvecklingen, sprida kunskap om indikatorerna som används. Detta innefattar att beskriva indikatorernas styrkor och svagheter samt vilka slutsatser som kan dras utifrån dem.

Strategin kommer att vara ämne för en aktualitetsprövning någon gång under strategiperioden. Vid detta tillfälle kommer även målen och indikatorerna att prövas utifrån deras validitet⁵ och aktualitet givet antagna prioriteringar.

Datatekniska hänsynstaganden

De indikatorer som används för att följa upp strategin ska företrädesvis uppfylla följande kriterier:

- Möjliga att följa över tid och uppdateras återkommande.
- Komma från tillförlitliga statistikproducenter och källor som är politisk och religiöst obundna.
- Vara möjliga att bryta ned på finare geografisk nivå än län för att även kunna följa den inomregionala utvecklingen.
- Vara möjliga att bryta ned på kön, härkomst, utbildning och andra relevanta grupper.
- Vara möjliga att jämföra med andra regioner, kommungrupper och riksgenomsnittet.

I vissa fall har avsteg fått göras från nämnda kriterier, inte sällan för att statistik på tillräckligt detaljerad nivå saknas. I andra fall saknas

indikatorer som till fullo fångar upp innebörden i målformuleringar, vilket beror på att det råder brist på lämpliga data. Vissa områden är mer drabbade än andra – exempelvis saknar vi idag indikatorer för att fullt ut fånga arbetet mot en hållbar omställning i vid bemärkelse.

I de fall indikatorer saknas för att följa upp en målaspekt anges detta i anslutning till målet. När, och om, lämpliga indikatorer identifieras under strategiperioden kommer uppföljningen att kompletteras med dessa.

Koppling till andra dokument

Framtagningen av målen i strategin har skett med hänsyn till de mål som finns i den regionala utvecklingsstrategin. Konkret innebär detta att det finns en logisk koppling mellan målen och indikatorerna i strategin och RUS:en, där RUS-målen är att betrakta som effekter på än längre sikt än de som finns i strategin.

Målformuleringarna i strategin och urvalet av indikatorer har skett med hänsyn till de tre hållbarhetsdimensionerna.

Beskrivning av indikatorerna

En mer omfattande beskrivning av respektive indikator återfinns i bilaga 3.

Tabell 1: Beskrivning av strategins struktur och målnivåer

Strategiska områden	Prioritering	Delmål	Strategiskt mål	Övergripande mål
<p>Strategin består av tre strategiska områden som tillsammans anger den huvudsakliga inriktningen på det regionala utvecklingsarbetet under strategiperioden.</p>	<p>Strategin består av 17 prioriteringar som syftar till att konkretisera vad som ska genomföras inom respektive strategiskt område. Prioriteringarna är att betrakta som <i>aktiviteter</i> som ska leda till en förändring av delmålen.</p>	<p>Respektive prioritering har ett delmål kopplat till sig. Delmålen kan förstås som samhällseffekter på kort och medellång sikt, och ska vara logiskt kopplade till de långsiktiga målen.</p> <p>Delmålen bidrar till ökad mätbarhet och en tydlig insatskedja.</p> <p>Indikatorerna som används för att följa delmålen ska vara underordnade de indikatorer som används för att mäta de strategiska målen.</p>	<p>Varje strategiskt område har ett övergripande mål kopplat till sig, i strategin benämnt som "strategiskt mål". De strategiska målen är långsiktiga samhällseffekter och det samlade utfallet av strategins prioriteringar.</p> <p>Indikatorerna som används för att följa de strategiska målen ska vara överordnade de indikatorer som används för att följa delmålen.</p>	<p>Strategin har ett övergripande mål och det är summan av de strategiska målen. Detta mål har inga indikatorer kopplat till sig utan bedöms utifrån det samlade utfallet inom tidigare steg.</p>

Attraktiva och hållbara livsmiljöer		
Delmål	Indikatorer delmål	Strategiskt mål
God tillgänglighet till arbete, studier, samhällsservice, digitalt såväl som fysiskt	Andel av befolkningen med hög eller mycket hög indexerad tillgänglighet	En hållbar och attraktiv region mitt i ett växande sydvästsverige Indikatorer: Inrikes flyttnetto Klimatpåverkande utsläpp från transportsektorn
	Andel av befolkningen/hushållen/arbetsställena med tillgång till fiberanslutning	
God tillgång till boende, kollektivtrafik, kultur och service	Bostadsbyggande i förhållande till befolkningsutveckling	
	Trångboddhet i lägenhetshus	
	Andel av bostäderna/befolkningen som är i närhet av kollektivtrafiknära läge (500 m)	
	Index utifrån indikatorerna; invånare med restid över 10 min till livsmedelsbutik, bränslestation och vårdcentral	
	Deltagare i studieförbundens verksamheter	
Hallands klimatavtryck ska minska	Gång- och cykeltrafik (saknar indikator)	
	Kollektivtrafikens marknadsandel och kollektivtrafikresor per invånare	
	Genomsnittlig körsträcka med personbil	
Hållbar energiförsörjning och ett hållbart resursutnyttjande	Insamlat hushållsavfall totalt kg/person	
	Miljöbilar, andel av total antal bilar i det geografiska området	
	Andel förnybar energi av slutkonsumtionen	

Utbildning, kompetens och jämlik hälsa

Delmål	Indikatorer delmål	Strategiskt mål
Alla elever ska klara grund- och gymnasieskolan	Andel av eleverna som slutar årskurs nio som är behöriga till yrkesprogram	<p style="text-align: center;">En region med hög sysselsättning och jämlik hälsa</p> <p style="text-align: center;">Indikatorer: Förvärvsfrekvens (nattbefolkning 20–64 år)</p> <p style="text-align: center;">Förväntad medellivslängd</p>
	Andel av eleverna med en fullföljd gymnasieutbildning med examen inom tre år	
Förbättrad matchning i regionen	Matchad förvärvsgrad	
	Beveridgekurvan	
	Andel invånare 25–64 år med en gymnasial- eller eftergymnasial utbildning	
En mer jämställd och inkluderande arbetsmarknad	Könsfördelning inom branscher och utbildningar samt löneläge (inom bransch)	
	Andel av den registerbaserade arbetskraften i långtidsarbetslöshet	
	Andel av befolkningen 16–24 år som varken studerar eller arbetar	
Förbättrad hälsa i befolkningen och minskade hälsoskillnader	Ohälsotalet	
	Självskattad hälsa	

Förnyelseförmåga och konkurrenskraft

Delmål	Indikatorer delmål	Strategiskt mål
Fler nya företag och ökad överlevnadsgrad	Nettoutfall av nya och nedlagda företag	En region med internationell konkurrenskraft och hållbar tillväxt Indikatorer: BRP per sysselsatt inom näringslivet Sysselsatt dagbefolkning 20–64 år inom näringslivet Näringslivet klimatpåverkande utsläpp /BRP
	Andel aktiva företag tre år efter start	
Fler kunskapsintensiva företag och jobb i regionen	Andel företag verksamma inom KIBS eller högteknologiska företag	
	Andel sysselsatta inom yrken som kräver högskolekompetens (SSYK 2+3)	
Fler exportföretag och ökade exportintäkter till regionen	Företag som bedriver exportverksamhet	
	Exportvärde per sysselsatt	
Ökade investeringar i FoU bland regionens aktörer	FoU/BRP	
	Näringslivets investeringar (saknar indikator för närvarande)	
Fler innovativa företag i regionen	Andel företag som bedriver innovationsverksamhet	

Förnyelseförmåga och konkurrenskraft

Delmål	Indikatorer delmål	Strategiskt mål
Regionen ska attrahera fler etableringar, besökare och kompetenser	Antal gästnätter	En region med internationell konkurrenskraft och hållbar tillväxt Indikatorer: BRP per sysselsatt inom näringslivet Sysselsatt dagbefolkning 20–64 år inom näringslivet Näringslivet klimatpåverkande utsläpp /BRP
	Inrikes flyttnetto för personer med en eftergymnasial utbildning	
	Nettot av in- och utflyttningar av företag från andra regioner/länder	
Fler företag ska bedriva ett aktivt mångfalds-, klimat-, arbetsmiljö- samt miljöarbete	Andel företag som bedriver ett aktivt miljöarbete (utöver lagstiftning)	
	Indikator för mångfaldsarbete (saknas i nuläget)	
	Indikator för arbetsmiljö saknas (saknas i nuläget)	